

MÚSICA JOVE, MÚSICA DE SEMPRE

Cànem, de riba a riba

Són un grup de músics joves acostumats a cantar i a recitar poetes d'una riba a una altra del Mediterrani. No volen caure en recursos fàcils i entenen la música com un treball rigorós. Ara inicien un seguit de recitals per tot el país.

L. Casanovas

Ells també són joves, en algun cas extremament. I han triat musicalment un classicisme que per moments sembla quasi celibàtic. El seu nom és Cànem i solen trobar-se cada dissabte en una casa antiga de Carcaixent per fer música, assajar, en mig dels arbres. En un moment en què sembla que tothom es decideix per formes modernes («occidentalitzades»), matissa algun component del grup) ells trien conscientment els llaüts i arxillaüts, les mandolines, els guitarrons.

—*Teniu la imatge de ser uns xicons molt seriosos...*

—Pura imatge només. Nosaltres no som excessivament seriosos, ni avorrits.

—*¿Diguem-ne rigorosos?*

—Això sí. Rigorosos amb el nostre treball, ho som, creiem ser-ho, volem ser-ho, molt. Tin en compte que això ve determinat espontàniament per la nostra manera de treballar. Som sis ací a Cànem i cadascú vol estacar cul·lerada quan arriba l'hora de preparar una cançó nova. Ens tirem contínuament els trastos musicals al cap, i tenim moltes discussions sobre el més mínim detall. D'ací naix el rigor, segurament.

—*¿Vosaltres us apunteu també a tot allò de la música mediterrània?*

—Sí, indiscutiblement.

—*¿I no és una mica ja massa pesat això de la mediterraneïtat?*

—De cap manera. T'acceptem que digues que és una mena de sac on cap tot. Però, ¿quina música no és un sac? ¿El jazz?, ¿el blues? ¿la música celta? Tots inventen etiquetes, i nosaltres pensem que aquesta del so mediterrani ens pot venir bé a tota la gent que ens hi dediquem i que té, per si calia, una base real. D'això, ens n'hem adonat quan algú ens ha descobert una melodia napolitana amagada en algun arranjament, o grega...

—*De gregues, heu arribat a fer-ne a la directa. Traducció al català i vinga, ja l'escenari!*

—Sí, sí. I ara estem versionant-ne de noves. Nosaltres voldríem tastar el més profundament possible totes les músiques del nostre àmbit i experimentar a partir d'elles. De fet, som en un moment encara de descobriment, de familiarització. No hi ha res que ens entusiasme tant com pillar un ritme trencat de Macedònia, de Grècia, amagat darrere una cançó tradicional valenciana o un cant flamenc. Excita molt les ganes d'experimentar, això...

—*¿Quant temps porteu treballant com a Cànem?*

—Aquesta és una història una mica llarga. Els tres components originaris ja ens trobarem fa un grapat d'anys fent cançó, acudint a alguns d'aquells certàmens que s'organitzaven fa anys; d'això en fa sis o set. Però, des que en som sis, la cosa ha canviat molt.

—*¿I el nom aquest de Cànem?*

JORDI VICENT

D'esquerra a dreta, Vicent Roig, Rafa Ferrer, Carles Gil i Amadeu Vidal.

—Sonava bé.
—Això és un argument molt escàs...

—Clar. No només perquè sonava bé. Òbviament, perquè reflecteix una vinculació amb el país, amb la terra, amb el món rural inclús... ¡i perquè pots fumar-te'l i sap bé!

—Com si no hagués sentit el final. ¿Vosaltres us sentiu ruralistes?

—¿Què vols dir?
—Si us sentiu de poble. ¿Ho sou tots, no?

—Sí, la majoria de Carcaixent i hi ha gent de Massanassa i Gandia. ¿Gandia és un poble?

—No em fiqueu en un compromís i contesteu la pregunta...

—Sí, és clar que ni podem ni volem negar la nostra vinculació al món rural. Una vinculació que determina unes pautes de comportament, una psicologia, una forma de convidaure, un sentit de l'humor particular.

—Queda clar. ¿I en la vostra vida particular què feu?

—De tot. A Cànem som bàsicament gent universitària.

—¿Ha superat ja el dret romà, el terrible professor Valiño?

—Sí.
—Caram, això va de debò. ¿I els altres què feu?

—Alguns som mestres, algun professor d'institut... gent amb estudis, amb unes tímides inquietuds intel·lectuals. Abans que ho preguntes, t'ho aclarirem: això, evidentment, també determina la nostra manera de comportar-nos, d'actuar, les nostres aspiracions...

JORDI VICENT

—Gràcies per estalviar-me la faena. ¿Sou gent intimista?

—Fa uns mesos, no hauríem dubtat la resposta i t'hauríem dit directament que sí. Ara la cosa està una mica més complicada. Som intimistes, ens agrada actuar per a públics reduïts que t'escolten amb atenció. La classe de música que hem fet fins ara ho demanava, però ja et contàvem abans que hem anat evolucionant i ara incorporarem ritmes molt més vius i animats, sobretot al final del recital. Tenim ganes de veure què passarà ara quan actuem davant dues mil persones...

—No us avanceu. Després, parlarem dels projectes immediats. ¿Obrir-se camí, amb el vostre estil, en el món de la cançó és difícil?

—Més que difícil, patètic. Però no en el nostre estil sinó en qualsevol, cantant en català. El país està molt molt malament i és molt difícil treballar en condicions. Tu demanes 150.000 pessetes per una actuació i els sembla car als mateixos senyors, regidors d'ajuntaments per exemple, que acaben de gastar-se'n un milió portant l'Elsa Baeza, per exemple.

—I una cançó molt més reposada, menys marxosa, encara té més problemes, ¿o no?

—No se sap, ja ho veurem d'ací a uns anys. No creiem que els moderns ho tinguin millor. La llengua catalana es mor i, si no hi ha una voluntat política de salvar-la, no quedarà ni públic per al roc. És un escàndol el tractament que rep la música en català a la ràdio, a la televisió, no pot ser...

—¿No sou massa pessimistes?
—Segurament, tu ho deus ser més. Però no estem desesperats. Tenim una consciència de gueto, però, alhora, podem trobar reaccions, entre la gent del poble, magnífiques.

—Acabem l'entrevista. Cançó-86. Organitzada pel govern del senyor Lerma. Sis actuacions acompanyant Maria del Mar Bonet i Lluís Llach...

—Sí, en tenim moltes ganes. Nosaltres hem fet sempre actuacions com molt arrecerades i ara ens trobarem de sobte amb més públic en una nit del que hem tingut mai. És un repte que volem assumir i que ens permeirà, a més, mostrar els nostres darrers treballs, l'evolució de Cànem.

Això passarà durant abril i maig, i Cànem serà a Elx, Ontinyent, Sueca, Castelló, l'Alcúdia i Novelda. Una bona oportunitat, doncs, perquè els escolte molta gent. Una bona ocasió de tastar un treball rigorós i fet a consciència. □